

Valtionvarainministeriö

Viite: Lausuntopyyntönnö 28.2.2024, diaarinumero VN/2720/2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi maatilatalouden tuloverolain 5 § ja 32 §:n, tuloverolain 32 §:n ja varojen arvostamiseksi verotuksessa annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Veroasiantuntijat ry:ltä (jäljempänä myös ”SVA”) lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta.

SVA kiittää annetusta lausuntomahdollisuudesta ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

1.

Yleiset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta

SVA pitää hyvänä, että maa- ja metsätalouden vuokratulojen verokohtelua selvennetään ja yksinkertaistetaan. Esitysluonnoksen mukaan luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien peltojen ja metsän vuokrauksesta saatuja tuloja ei verotettaisi maatilatalouden tulolähteessä vaan tuloverolain henkilökohtaisessa tulolähteessä.

Nykyisin metsämaasta saatujen vuokratulojen verottamista osana maatilatalouden tuloverolain tulolähdettä ei voida pitää johdonmukaisena, koska metsämaata ei lueta maatalouden nettovarallisuuteen, jonka perusteella tämä tulo jaetaan luonnollisen henkilön ja kuolinpesän tilanteessa ansio- ja pääomatuloksi tuloverolain 38 §:n mukaan.

Esitysluonnos voi vaikuttaa verovelvollisten tuloverotukseen sekä keventävästi että kiristävästi. Vuokratulojen verotus voi kiristyä erityisesti niillä verovelvollisilla, joilla ei ole ansiotuloja ja toisaalta yleisesti myös yrittäjävähennyksen vaikutuksen poistumisen myötä.

Hallituksen esityksen luonnoksen vaikutus sukupolvenvaihdosten verotukseen ja niitä koskevien tuloverolain 48.1 § 3 kohdan ja perintö- ja lahjaveroain 55 § ja 56 §:n soveltamiseen olisi hyvä täsmentää, jotta sukupolvenvaihdosten verotus ei kiristyisi.

2.

Vaikutus tuloverolain 48.1 § 3 kohdan soveltamiseen

Esitysluonnoksessa todetaan, että tuloverolain 48 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaiseen sukupolvenvaihdosten verovapaussäännöksen soveltamiseen tulolähteen vaihtumisella ei olisi käytännössä vaikutusta. Kuitenkin tuloverolain 48.1 § 3 kohdan sanamuodon mukaan mainittu verovapaus koskee verovelvollisen ”harjoittamaansa maatalouteen tai metsätalouteen kuuluvaa kiinteää omaisuutta.”

Esitysluonnoksessa viitatussa KHO 2010:25 tapauksessa verovapaus soveltui tilanteessa, jossa luovuttaja oli harjoittanut aiemmin maataloutta, mutta vuokrannut ulos luovutettavan maatalousmaan ennen sukupolvenvaihdosluovutusta. Esitysluonnoksen mukaan tällainen ulosvuokrattu maatalousmaa olisi henkilökohtaisen tulolähteen varoja. Kun kyse ei olisi siten jatkossa enää maatalouden varoista, ei tuloverolain 48.1 § 3 kohta näin ollen soveltuisi.

Tuloverolain 48.1 § 3 kohdan soveltamisesta nykyisessä laajuudessaan olisi hyvä säätää erikseen esimerkiksi täsmentämällä esitysluonnoksen varojen arvostamiseksi verotuksessa annetun lain 19 §:n sanamuotoja, jotta tuloverolain 48.1 § 3 kohta soveltuisi myös jatkossa vuokrattuun maatalaan ja maatalousmaahan ja esitys ei kiristäisi sukupolvenvaihdosten verotusta tältä osin.

3.

Vaikutus perintö- ja lahjaverolain 55 § ja 56 §:n soveltamiseen

Esitysluonnoksessa ei viitata perintö- ja lahjaverolain 55 § ja 56 §:n sukupolvenvaihdossäännöksiin. Verotuskäytännössä säännöksiä on sovellettu ja sukupolvenvaihdosluovutus myönnetty myös tilanteessa koko maatilalle, jossa maatalouden harjoittamisen lisäksi luopuja on vuokrannut ulos esimerkiksi osaa maatalousmaastaan. Esitysluonnoksen mukaan tällainen maatalousmaa olisi jatkossa henkilökohtaisessa tulolähteessä ja näin ollen sukupolvenvaihdosluovutuksesta ei voitaisi soveltaa kokonaisuudessa tällaiseen maatalaan.

Perintö- ja lahjaverolain 55 § ja 56 § soveltamisesta nykyisessä laajuudessaan olisi myös hyvä säätää erikseen, jotta esitys ei kiristäisi sukupolvenvaihdosten verotusta tältä osin.

Helsingissä 25. päivänä maaliskuuta 2024

Suomen Veroasiantuntijat ry

Virpi Pasanen

Hallituksen puheenjohtaja

Harri Pettersson

Yhdistyksen jäsen